

BESZÁMOLÓ

A gyámügyi feladatok ellátásáról

Gádoros Nagyközség Önkormányzata Képviselő – Testületének

2017. március 21-én 14 órától tartandó ülésére

2016. évről

Készítette: Vida Melinda

igazgatási ügyintéző

Bevezetés

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 96.§-ának (6) bekezdése írja elő, hogy a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig a külön jogszabályban – 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet által meghatározott tartalommal – átfogó értékelést készít, amelyet a Képviselő-testület megtárgyal.

„A települési önkormányzat jegyzőjének feladat-és hatásköre (a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat-és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006.(XII.23.) Korm. rendelet 3.§ (1) bekezdés alapján.

3. § (1) A települési önkormányzat jegyzője

c) a gyámhatósági ügyekben megkeresésre környezettanulmányt készít,

g) megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát,

i) megállapítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének fennállását,

m) ellátja a törvényben vagy kormányrendeletben hatáskörébe utalt egyéb gyermekvédelmi és gyámügyi feladatokat.”¹

Gádoros Képviselő-testülete legutóbb ezt a napirendet **2016. március 22-i ülésén** tárgyalta a 2015. év vonatkozásában, majd a beszámolót elfogadta.

Jelen beszámoló elkészítésével a fent említett jogszabályokban előírt kötelezettségnek teszek eleget, amikor a Tisztelt Képviselő-Testület elé terjesztem azt.

---

¹ Idézet a 331/2006. (XII. 23.) Korm. Rendelet a gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló rendeletből

I. Településünk demográfiai mutatói

Gádoros lakosságának száma 2016. december 31-én 3806 fő volt, (előző év december 31-én 3874 fő volt). A születések száma 2016-ban 29 volt.

1. táblázat: Gádoros lakosságának korosztályi összetétele 2015-ben és 2016-ban (fő)

Korcsopottok	2016-ban (fő)	2015-ben (fő)
0-4 éves	134	135
5-14 éves	347	375
15-18 éves	173	166
19-60 éves	2127	2162
60 év felett	1025	1036
Összesen	3806	3874

II. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeli ellátások biztosítása

Önkormányzatunk a jelenleg hatályos Gyvt. alapján az alábbi pénzbeli, természetbeli ellátásokat biztosítja a gyermekes családok számára.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény alapján a bölcsődés, az óvodás gyermekek, továbbá az általános iskola 1-8. évfolyamán nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevő gyermekek térítési díj fizetése nélkül étkezhetnek, míg középiskolában 50 %-os kedvezménnyel, illetve ugyan ilyen kedvezményt kapnak a tanulók kollégiumi ellátás esetén.

Ezen kívül a kedvezményben részesülők továbbra is ingyenesen kapják a tankönyveket és évente két alkalommal (augusztus és november hónapban) egyösszegű pénzbeli ellátásra jogosultak, ennek összege 2016-ban – az előző évekkkel megegyezően – 5800 Ft volt gyermekenként és alkalmanként. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításával kapcsolatos jogszabályi feltételek, jövedelem, és vagyoni határok az elmúlt évben sem változtak.

2016. december 31-én 263 gyermek volt jogosult a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre (ez a létszám 2015. december 31-én 255 fő volt). A 263 főből a nagykorúak (18-24 év közöttiek, azaz a fiatal felnőttek) száma 33 fő.

2013. december 15-től minden szociális jellegű ellátást, így a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot is a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal által működtetett pénzbeli és természetbeni ellátások rendszerében (PTR rendszer) is nyilván kell tartani. Minden megállapított jogosultságot a jogosult, illetve az ellátásban érintettek (szülők, testvérek, stb.) adatai, elsősorban TAJ-szám adatai alapján kell az **országos nyilvántartásba** felvinni.

Pénzbeli ellátás megállapítására, kifizetésére nem került sor 2016-ban. Erre az ellátási formára a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek **családba fogadó gyámjaul** rendelt azon hozzátartozó lenne jogosult, aki a gyermek tartására köteles és nyugellátásban vagy nyugdíjszerű rendszeres szociális pénzellátásban, időskorúak járadékában részesül.

A gyermekvédelmi törvény 2013. módosítása szerint **hátrányos helyzetű** (rövidítve HH) a gyermek, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, és az alábbi 3 körülmény közül **egy fennáll**.

a.) A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket együtt nevelő szülő, a gyermeket egyedül nevelő szülő, illetve a családba fogadó gyám legmagasabb iskolai végzettsége alacsony, azaz nem rendelkezik 8 általánosnál nagyobb iskolai végzettséggel (**alacsony iskolai végzettség**, amelynek igazolása a kérelemben a szülők által megtett önkéntes nyilatkozat alapján történik).

b.) A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket nevelő szülők bármelyike, vagy a családba fogadó gyám a szociális törvény szerinti aktív korúak ellátására (foglalkoztatást helyettesítő támogatás, röviden FHT) jogosult, vagy a kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként tartotta nyilván a munkaügyi központ, Foglalkoztatási Osztály (**alacsony foglalkoztatottság**, amelynek fennállását az eljáró hatóság ellenőrzi).

c.) A gyermek szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben, vagy az eljárás során felvett környezettanulmány szerint félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek (**elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények**).

Halmozottan hátrányos helyzetűnek (rövidítve HHH) tekinthető az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében a fenti három körülmény közül **legalább kettő fennáll**.

2016. december 31-én 125 gyermek volt hátrányos helyzetű, 11 gyermek pedig halmozottan hátrányos helyzetű.

A hátrányos helyzetű gyermekek közül a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság mellett 83 főnél a szülők alacsony iskolai végzettsége, 34 főnél az alacsony foglalkoztatottság, 8 gyermek esetében pedig az elégtelen lakókörnyezet volt a hátrányos helyzet megállapításának az oka.

A halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek közül a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság mellett 5 fő esetében a szülő/családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége és alacsony foglalkoztatottsága, 6 főnél a szülő/családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége és az elégtelen lakókörnyezet volt a halmozottan hátrányos helyzet megállapításának az indoka.

Az elmúlt évben a statisztikai kimutatás szerint azon családok száma, amelyekben a hátrányos helyzetű gyermekek élnek 49 család, illetve azon családok száma, amelyekben a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek élnek 8 család.

Jelentős változás 2016. január 01-től, hogy az önkormányzatnak kötelező volt biztosítani a **hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek** számára minden iskolai szünetben munkanapokon, illetve az óvoda zárva tartásának idején az **ingyenes étkeztetést** (meleg ebédet) ha a szülő, törvényes képviselő kéri azt.

A gyermekek étkeztetése Gádoroson a Napköziotthonos Óvodában, az Általános Iskolában menza, illetve napközi formájában biztosított. Az ebéd előállításáról az előző évekhez hasonlóan tavaly is a Fejes Bt. gondoskodott. A központi költségvetésből önkormányzatunk **bruttó 570 forint** támogatást kapott adagonként a meleg ebédek biztosítására.

A **tavaszi szünetben** 3 munkanapon át, 2016. március 24., 25., és 29. napokon, **55 fő** rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, hátrányos vagy halmozottan hátrányos kiskorú iskolás gyermek ingyenes étkeztetése került megszervezésre.

A **nyári szünet alatt** 2016. július 4-től augusztus 31-ig 43 munkanapon át összesen **115 fő** rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek ingyenes nyári étkeztetése lett megszervezve.

Az **őszi szünetben** 2016. november 2-től november 4-ig 3 munkanapon át **80 fő** kiskorú rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére volt megszervezve az ingyenes étkeztetés.

A **téli szünet folyamán** 2016. december 22-től 2017. január 2-ig 7 munkanapon át ugyanezen kedvezményekre jogosult, szám szerint **93 fő** kiskorú gyermekek részére került megszervezésre az ingyenes étkeztetés.

2016-ban Gádoros Nagyközség Önkormányzata lehetőséget biztosított **iskolakezdési segély** megállapítására, amelyet később az óvodás korú gyermekekre is kiterjesztett. A támogatás keretében valamennyi gádorosi lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkező tanköteles korú (6-16 éves) gyermek 5.000 Ft-os Erzsébet-utalványra volt jogosult Gádoros Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 90/2016. (VIII. 25.) KT. számú határozata alapján.

Emellett valamennyi gádorosi lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkező óvodás korú (3-6 éves), óvodás gyermek 5.000 Ft-os Erzsébet-utalványra lett jogosult **óvodakezdési segély** formájában, Gádoros Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének 108/2016. (IX. 20.) KT. számú határozata szerint.

III. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról

A gádorosi önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások közé tartozik a **helyi Család-és Gyermekjóléti Szolgálat**, amely az elmúlt évben is az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat, Társulás keretén belül működött, 2016. január 1.-től 2 fő családsegítő munkatárssal és 1 fő esetmenedzserrel.

A gádorosi területi iroda a Fő u. 30. szám alatt található meg, a Gondozási Központ épület-együttésében. Tömören összefoglalva megállapítható, hogy a meglévő problémák leginkább az anyagi, és az életviteli problémákra vezethetők vissza. Többek között az alapellátásban, a védelembe vett családok gondozása, a várandós anyák gondozása, az utógondozásban részesülők, a családba fogadás és a helyi jelzőrendszer működtetése, mind a feladataik közé tartozik, az egyszeri alkalommal felkereső ügyfeleknek való segítségnyújtás mellett.

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat munkájáról, ellátottjairól **külön beszámoló** kerül a Tisztelt Képviselő-testület jelen ülése elé.

A **gyermekek napközbeni ellátása** az óvodában, az iskolai biztosított. 2016-ban bölcsőde nem működött községünkben. Családok átmeneti otthona Gádoroson nincs, a krízishelyzetbe került családok a helyi Család-és Gyermekjóléti Szolgálat által is, az Orosházán található Családok Átmeneti Otthonánál kérhettek segítséget.

IV. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések

A hatósági feladatokat a Gyvt. és a gyámhatósokról, valamint a gyermekvédelmi és a gyámügyi eljárásról szóló 149/1997.(IX.10.) Korm. rendelet alapján a jegyző látja el.

A jegyző vezetésével a Polgármesteri Hivatalban a gyermekvédelemmel és a gyámügyi igazgatással kapcsolatos feladatokat az igazgatási ügyintéző látja el. Feladatai közé tartozik többek között, a már említett rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása, a hátrányos és halmozott hátrányos helyzet fennállásának megállapítása, valamint a környezettanulmányok elkészítése.

Társhatóságok felkérésére Gádoroson az elmúlt évben 25 alkalommal készült környezettanulmány, elsősorban gondnokság alatt álló személyek és/vagy családok élet- és lakhatási körülményeit illetően.

V. Ellenőrzés

Gyámhatóságunknál 2016-ban ellenőrzés felügyeleti szerv részéről nem volt.

VI. Bűnmegelőzési program

2016-ban a helyi bűnmegelőzési program főként az oktatási, és a szociális intézmények szabadidős-, és prevenciós rendezvényei, illetve a Rendőrség által különböző, a helyi Általános Iskolában prezentált előadások, programok alapján valósult meg településünkön.

VII. Civil szervezetek közreműködése

Az elmúlt évben is a családok támogatásában a civil szervezetek (pl. Vöröskereszt, Máltai Szeretetszolgálat, Karitasz,) is részt vállaltak, elsősorban ruhanemű rendszeres osztásával, amely segítséget jelentett az arra rászoruló személyeknek, és a gyermekes családoknak.

2016-ban is megrendezésre került a községi gyermeknap, illetve Karácsony alkalmával az önkormányzattól minden 14 év alatti gyermek kapott édességet tartalmazó ajándécsomagot.

Összegzés

Összefoglalva megállapítható, hogy az elmúlt évben is Gádoros Nagyközség Önkormányzata és Polgármesteri Hivatala a jogszabályokban meghatározott gyermekjóléti, és gyermekvédelmi feladatait ellátta. A pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodás körébe tartozó alapellátások a rászorulóknak rendelkezésére álltak.

Kérem előterjesztésem megtárgyalását és elfogadását!

Gádoros, 2017. március 07.

Vida Melinda
Vida Melinda

igazgatási ügyintéző